

1. ΚΑΙΡΟΝ ΓΝΩΘΙ Η ΛΑΔΙ ΣΤΗ ΦΩΤΙΑ

Μέσο: . . . . . ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/10/2022 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/10/2022

Σελίδα: 16

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Καιρόν γνώθι ή λάδι στη φωτιά;

Μετά τη δημόσια αντιπαράθεση (αντί της συνάντησης) στην Πράγα που προκάλεσε η ακραία τοποθέτηση του προέδρου Ερντογάν, έχει σημασία το τι ακολουθεί τώρα. Επιβεβλημένο είναι να αποφευχθούν κινήσεις (δηλώσεις, προτάσεις) που «χύνουν λάδι στη φωτιά», ιδιαίτερα καθώς στοιχεία των δηλώσεων Ερντογάν αφήνουν κάποιο περιθώριο... εκτονωτικής ανάγνωσης. Ορισμένες προτάσεις που έχουν κατατεθεί στον δημόσιο διάλογο για την αντιμετώπιση της νέας αποσταθεροποιητικής ενέργειας της Τουρκίας με τη Λιβύη (υπογραφή νέου μνημονίου) κάνουν ακριβώς αυτό: αντί να συμβάλουν σε κάποια εκτόνωση μιας οριακής κατάστασης, τείνουν μάλλον να «χύνουν λάδι στη φωτιά». «Μπερδεύουν το νομικά έγκυρο και εφικτό με το πολιτικά ανέφικτο και επικίνδυνο», όπως έλεγε ο R. Hallbrook αναφερόμενος στα Βαλκάνια. Προτείνεται ειδικότερα ως απάντηση στην τουρκική ενέργεια η επέκταση των χωρικών υδάτων νοτίως της Κρήτης στα 12 ν.μ., δικαίωμα που βεβαίως έχει η Ελλάδα από τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας. Η επέκταση είχε αναγγελθεί επίσημα και στο παρελθόν, χωρίς να δοθεί όμως έμπρακτη συνέχεια. Αλλά καιρόν γνώθι. Είναι πολιτικά τώρα η ενδεδειγμένη στιγμή για, μεταξύ άλλων, τη μετατροπή πρόσθετης θαλάσσιας έκτασης 6 ν.μ. σε ελληνική κυριαρχία από (δυννητική) περιοχά άσκησης κυριαρχικών δικαιωμάτων; Η επέκταση κατά 6 ν.μ. στο σύνολο της ακτής της Κρήτης σημαίνει ότι ένα μέρος που καλύπτει το (παράνομο) τουρκο-λιβυκό μνημόνιο οριοθέτησης του 2019 θα καταστεί από «περιοχά δυννητικών ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων σήμερα» σε περιοχά ελληνικής κυριαρχίας, ελληνική επικράτεια. Και ως τέτοια θα πρέπει να προστατευθεί με κάθε τρόπο. Αλλά μήπως δημιουργείται με τον τρόπο αυτόν η τέλεια ευκαιρία για σύγκρουση ανεξάρτητα από τις οποιοσδήποτε νομικές πτυχές; Και κατά ποιον τρόπο τα 12 μίλια θα αποτελέσουν απάντηση στο νέο τουρκικό μνημόνιο; Εάν δηλαδή Τουρκία και Λιβύη πραγματοποιήσουν, λ.χ., έρευνες στο 13ο μίλι νοτίως της Κρήτης, τούτο δεν θα συνιστά πρόκληση; Με άλλα λόγια, ποιο ακριβώς πρόβλημα θα λύσουν τα 12 μίλια; (Η ενδεδειγμένη προσέγγιση παραμένει η συνεννόηση με τη Λιβύη για οριοθέτηση και ο δρόμος της διεθνούς δικαιοσύνης.)

Από την άλλη μεριά, αποδίδουμε σχεδόν κάθε τραγωδία στις ελληνικές θάλασσες με πρόσφυγες/μετανάστες στην εργαλειοποίησή τους από πλευράς Τουρκίας. Εργαλειοποίηση όντως υπάρχει (π.χ. Εβρος 2020). Αλλά σε αμφιλεγόμενη έκταση και ένταση. Η ΕΕ δημοσίευσε μόλις την περασμένη Τετάρτη (6/10) την έκθεση 2022 για τη μετανάστευση και το άσυλο, στην οποία περιλαμβάνεται και ένα μέρος για την Τουρκία. Μόνο που σε αυτό δεν υπάρχει απολύτως καμία αναφορά για «εργαλειοποίηση» (instrumentalization). Η έκθεση επισημαίνει, αντίθετα, ότι η Τουρκία φιλοξενεί τον μεγαλύτερο αριθμό προσφύγων παγκοσμίως, 4 εκατ. (3,7 εκατ. από Συρία) και την ανάγκη να εφαρμόσει όλες τις ρυθμίσεις της Δήλωσης του 2016, περιλαμβανομένων και των επιστροφών από την Ελλάδα. Όταν η έκθεση μιλάει για «εργαλειοποίηση», παραπέμπει στη Λευκορωσία.

Μεγάλη ευθύνη για τις τραγωδίες που συμβαίνουν στις ελληνικές θάλασσες με πρόσφυγες / μετανάστες ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Τα 4 εκατ. που βρίσκονται στην Τουρκία σχεδόν στο σύνολό τους θέλουν απελπισμένα να περάσουν στην Ευρώπη. Για να φθάσουν όμως στην Ευρώπη από την Ελλάδα, θα πρέπει κυρίως να περάσουν είτε τους σπρώξει ο Ερντογάν είτε όχι. Αλλά καθώς δεν υπάρχουν νόμιμοι και ασφαλείς διάδρομοι για τη μετάβαση αυτή, καταφεύγουν σε ασυνείδητους διακινητές και γίνονται εύκολα θύματα οποιασδήποτε εγκληματικής εκμετάλλευσης. Οθεν η ευθύνη της ΕΕ και η ανάγκη στενής συνεργασίας όλων των εμπλεκόμενων μερών, που δυστυχώς δεν υπάρχει. Αν κάτι θα ήταν χρήσιμο αυτή τη στιγμή, θα ήταν ένα μοιρατήριο αποφυγής δηλώσεων και πράξεων εκατέρωθεν με προοπτική τον διάλογο. Αλλά με εκλογές στον ορίζοντα...

Ο Π.Κ. Ιωακείμης είναι καθηγητής, πρώην προεβουτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής του ΕΛΙΑΜΕΠ